

Promemoria

Förtydligande av övergångsbestämmelser till
lagen om värdepappersmarknaden när det gäller
clearingverksamhet

Fi2017/03878/V

Oktober 2017

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.....	4
3	Ändring i övergångsbestämmelserna till lagen om värdepappersmarknaden.....	5
4	Förslagets konsekvenser	6
5	Författningskommentar	7

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås en ändring i punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2016:61) om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Genom ändringen förtydligas att äldre bestämmelser i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden gäller för clearingverksamhet som drivs av en clearingorganisation som även är en central värdepappersförvarare fram till dess att den centrala värdepappersförvararen är auktoriserad som värdepapperscentral.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 maj 2018.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2016:61) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2. Äldre bestämmelser gäller för central värdepappersförvarare som enligt punkt 2 av övergångsbestämmelserna till lagen (2016:51) om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument får fortsätta att driva sådan verksamhet som avses där efter den 29 februari 2016.

Föreslagen lydelse

2. Äldre bestämmelser gäller för clearingverksamhet som drivs av en clearingorganisation som även är auktoriserad som central värdepappersförvarare och som inte har fått auktorisation som värdepapperscentral enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2018.

3 Ändring i övergångsbestämmelserna till lagen om värdepappersmarknaden

Promemorians förslag: Övergångsbestämmelserna till lagen om värdepappersmarknaden ska förtydligas så att det anges att äldre bestämmelser i den lagen gäller för clearingverksamhet som drivs av en clearingorganisation som även är auktoriserad som central värdepappersförvarare och som inte har fått auktorisation som värdepapperscentral enligt förordningen om värdepapperscentraler.

Skälen för promemorians förslag: I juli 2014 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (nedan benämnd förordningen om värdepapperscentraler). Förordningen trädde i kraft den 17 september 2014.

Förordningen om värdepapperscentraler innehåller vissa övergångsbestämmelser. De företag som avser att ansöka om auktorisation som värdepapperscentral ska göra det inom sex månader från dagen för ikraftträdandet av samtliga tekniska standarder för tillsyn antagna enligt vissa artiklar i förordningen (artikel 69.2). Fram till dess att ett beslut om auktorisation eller erkännande av värdepapperscentraler fattas enligt förordningen om värdepapperscentraler ska nationella regler om auktorisation och erkännande av värdepapperscentraler fortsätta att gälla (artikel 69.4). Den 29 mars 2017 hade samtliga tekniska standarder för tillsyn antagits av kommissionen. De företag som avser att ansöka om auktorisation som värdepapperscentral ska därför göra det senast den 29 september 2017. Enligt förordningen om värdepapperscentraler ska Finansinspektionen inom 30 arbetsdagar efter mottagandet av ansökan bedöma om ansökan är fullständig (artikel 17). Beslut i fråga om auktorisation ska meddelas inom sex månader efter inlämnandet av en fullständig ansökan.

För att anpassa svensk rätt till förordningen om värdepapperscentraler gjordes flera lagändringar (se prop. 2015/16:10). De lagändringarna trädde i kraft den 1 mars 2016. Ändringar gjordes i bl.a. lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, vars rubrik fick en ny lydelse: lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (i det följande benämnd lagen om värdepapperscentraler). Ändringar gjordes även i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. I samband med ändringarna infördes även övergångsbestämmelser till dessa båda lagar som innebär att äldre bestämmelser (lydelse före den 1 mars 2016) gäller för en central värdepappersförvarare till dess att en ansökan om auktorisation enligt förordningen om värdepapperscentraler har prövats slutligt (se SFS 2016:51 och SFS 2016:61).

I lagen om värdepappersmarknaden finns bl.a. bestämmelser om clearingverksamhet. Dessa ska dock, enligt en av de ändringar som trädde i kraft den 1 mars 2016, inte gälla för sådan clearingverksamhet som avses i förordningen om värdepapperscentraler (1 kap. 1 § femte stycket lagen om värdepappersmarknaden. Den 3 januari 2018 flyttas

bestämmelsen till 1 kap. 1 a § tredje stycket, se SFS 2017:679). Skälet till detta är att en värdepapperscentrala clearingverksamhet regleras i förordningen om värdepapperscentraler. I Sverige finns för närvarande en central värdepappersförvarare: Euroclear Sweden AB (Euroclear). Euroclear har även tillstånd att driva clearingverksamhet enligt lagen om värdepappersmarknaden (19 kap.). Enligt övergångsbestämmelserna till de ändringar i lagen om värdepappersmarknaden som trädde i kraft den 1 mars 2016 gäller äldre bestämmelser för central värdepappersförvarare som enligt punkt 2 av övergångsbestämmelserna till lagen (2016:51) om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument får fortsätta att driva sådan verksamhet som avses där efter den 29 februari 2016. Avsikten med övergångsbestämmelsen till ändringarna i lagen om värdepappersmarknaden var att bestämmelserna om clearingverksamhet i den lagen skulle fortsätta att gälla för Euroclears verksamhet under en övergångsperiod, förutsatt att en ansökan om auktorisation som värdepapperscentral gavs in i rätt tid. I förarbetena till övergångsbestämmelsen anges att om dåvarande bestämmelser i lagen om värdepapperscentraler ska fortsätta att tillämpas på en central värdepappersförvarare bör även den dåvarande lydelsen av lagen om värdepappersmarknaden fortsätta att tillämpas på värdepappersförvararen under samma tid (prop. 2015/16:10 s. 325).

Den nu aktuella övergångsbestämmelsen omfattar till sin ordalydelse centrala värdepappersförvarare och den hänvisar till en övergångsbestämmelse till lagen om värdepapperscentraler. Den senare lagen innehåller dock inga bestämmelser om clearingverksamhet. En av de ändringar som gjordes i lagen om värdepappersmarknaden när den nu aktuella övergångsbestämmelsen infördes var en ändring i 21 kap. 2 § som rör centrala värdepappersförvarare. Det är viktigt att säkerställa att övergångsbestämmelsen inte kan tolkas som att den tar sikte på den verksamhet som drivs enligt lagen om värdepapperscentraler. Övergångsbestämmelsens syfte är att reglera den clearingverksamhet som en clearingorganisation, som samtidigt är central värdepappersförvarare, driver enligt lagen om värdepappersmarknaden. För att förtydliga detta bör övergångsbestämmelsen ändras. I stället för hänvisningen till övergångsbestämmelsen till lagen om värdepapperscentraler, bör det anges att äldre bestämmelser gäller för clearingverksamhet som drivs av en clearingorganisation som även är auktoriserad som central värdepappersförvarare och som inte har fått auktorisation som värdepapperscentral enligt förordningen om värdepapperscentraler.

4 Förslagets konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser eftersom ändringen innebär ett förtydligande av vad som redan gäller.

5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2016:61) om ändring i lagen om värdepappersmarknaden

Bestämmelsen ändras på så sätt att hänvisningen till övergångsbestämmelsen till lagen om värdepapperscentraler tas bort. I stället klargörs att äldre bestämmelser gäller för clearingverksamhet som drivs av en clearingorganisation som även är auktoriserad som central värdepappersförvarare och som inte har fått auktorisation som värdepapperscentral enligt förordningen om värdepapperscentraler. På så sätt framgår det tydligt att bestämmelserna i lagen om värdepappersmarknaden om clearingorganisationer ska fortsätta att gälla för en central värdepappersförvarare som även är clearingorganisation. Äldre bestämmelser gäller så länge som den centrala värdepappersförvararen inte har auktoriserats som värdepapperscentral enligt förordningen om värdepapperscentraler. När så har skett regleras clearingverksamheten i stället i den förordningen (se 1 kap. 1 § femte stycket, som den 3 januari 2018 flyttas till 1 kap. 1 a § tredje stycket, se SFS 2017:679).

Övervägandena finns i avsnitt 3.